

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา Thai Language Instructional Model Based on Brain-Based Learning Integrated Balance Literacy Approach

อนตรศักดิ์ วิชัยรัตน์^{1*}, สำราญ กำจัดภัย², จินดา ลาโพธิ์³
Anuttarasak Wichairat¹, Sumran Gumjudpai², Jinda Lapho³

1, 2, 3 สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
1, 2, 3 Research of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

*Corresponding email: anuttarasak@gmail.com

Received: 18 June 2023; Revised: 27 July 2023; Accepted: 3 August 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา 2) สร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา และ 3) ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ซึ่งได้มาจากวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1.1) สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทย 1.2) แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร 1.3) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน 1.4) แนวคิดเกี่ยวกับสมดุลภาษา และ 1.5) แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน 2) ผลการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 2.1) ที่มาและความสำคัญ 2.2) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน 2.3) หลักการ 2.4) วัตถุประสงค์ 2.5) กระบวนการเรียนการสอน และ 2.6) การวัดและประเมินผล และ 3) ผลการประเมินรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน, รูปแบบการเรียนการสอน, สมดุลภาษา

ABSTRACT

The purposes of the research were to 1) study basic information and related concepts to the Thai language model instruction based on brain-based learning integrated balance literacy approach, 2) create the Thai language model instruction based on brain-

based learning integrated balance literacy approach, and 3) evaluate the suitability of the Thai language model instruction based on brain-based learning integrated balance literacy approach. The target groups in this research was 5 experts, selected by purposive sampling. The research instruments used in data collection was a evaluate the suitability. The statistics used in analyzing data were percentage, mean and standard deviation.

The results showed that 1) the study basic information and related concepts of consisting: 1.1) the current conditions of Thai language instruction, 1.2) communication skills concept, 1.3) brain-based learning concept, 1.4) balance literacy concept, and 1.5) model instruction concept 2) the create the Thai language model instruction based on brain-based learning integrated balance literacy approach consisted of 6 components: 1) background and significance, 2) concepts and theory, 3) principles, 4) objectives, 5) instructional process, and 5) measurement and evaluation. And 3) evaluate the suitability of the Thai language model instruction based on brain-based learning integrated balance literacy approach was at the highest level for applicability.

Keywords: Balance Literacy, Brain-Based Learning, Instructional Model

บทนำ

ท่ามกลางปัญหาท้าทายหลากหลายที่เป็นอุปสรรคสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศ เป็นที่ตระหนักร่วมกันในทุกภาคส่วนว่าการพัฒนาประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ประเทศต้องเร่งพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน ได้แก่ การเพิ่มการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2559: 1) การที่จะพัฒนาประเทศไทยให้ไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอนาคตนั้น จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอ โดยเฉพาะการพัฒนาคนให้มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2559: 10) เป็นที่ทราบกันดีว่าการศึกษไทยที่ผ่านมาได้มีการขับเคลื่อนนโยบาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งแบบบนลงล่าง และแบบล่างขึ้นบนที่จะมุ่งไปสู่การบริหารและการจัดการที่ดี การสร้างการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบ และความมุ่งมั่นพัฒนาเพื่ออนาคตของคนไทย ด้วยเหตุนี้ การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 และประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาความสามารถของคนไทยให้มีทักษะความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรมและประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 1)

ในการปฏิรูปการศึกษาไทยให้ก้าวทันโลกในศตวรรษที่ 21 ต้องปฏิรูปครูให้มีความรู้ ทักษะ คุณสมบัติแบบใหม่ จึงจะสามารถสอนแบบใหม่ได้ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนต้องเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉม จากการที่ครูสอนแบบบรรยายให้นักเรียนจำประมวลความรู้ เป็นการเรียนรู้แบบสัมมนา ทดลอง ทำโครงการ ทำวิจัย ทำความเข้าใจปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาที่ผู้เรียนจะต้องอ่าน ค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูเปลี่ยนจากผู้บรรยายเป็นโค้ช เป็นผู้เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องฝึกการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้เป็น ฝึกภาคปฏิบัติ วิจัยทำโครงการแก้ปัญหา การฝึกทำงานเป็นทีม แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกัน (วิทยากร เชียงกุล, 2559: 76) สอดคล้องกับ (วิจารณ์ พานิช, 2555: 20) ได้กล่าวว่าครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากครูสอนมาเป็นครูฝึกหรือครูผู้อำนวยความสะดวก ในการเรียนรู้ของนักเรียน ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการลงมือทำ จุดเน้นต้องเปลี่ยนการสอนของครูไปสู่การเรียนรู้ของนักเรียน ครูต้องฝึกเป็นนักตั้งคำถามและตั้งปัญหา เพื่อสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะบรรยากาศของการตั้งคำถามและตั้งปัญหาจะช่วยวางรากฐานเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่ นักเรียนแล้ว ยังจะทำให้ชีวิตนักเรียนมีชีวิตที่สนุกสนาน ตื่นเต้น กระตุ้นจินตนาการให้ค้นคว้า ค้นหาและเรียนรู้ คือทำให้โรงเรียนไม่เป็นที่น่าเบื่อหรือสร้างความทุกข์ให้แก่ นักเรียน

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยจึงมีความสำคัญเพราะเป็นวิชาพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น และภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ในการที่จะพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศให้มีความเข้มแข็งในทุกด้าน และการศึกษาจึงไม่ได้จำกัดเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น นักเรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา โดยใช้เครื่องมือในแสวงหาความรู้ได้อย่างหลากหลาย นอกจากนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ไว้ 5 สาระ ประกอบด้วย สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดี และวรรณกรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559: 2) เพื่อให้ นักเรียนเป็นผู้มี พื้นฐานความรู้ได้รับการพัฒนาความสามารถอย่างต่อเนื่อง จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีแนวคิดพื้นฐานที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้ประสบผลสำเร็จได้คือ แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน จากผลการวิจัยของ อัจฉรา ใจสุตะ (2562: 77) ได้ทำการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถอ่านภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน พบว่า นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย มีผลคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ ครูทำหน้าที่คอยกระตุ้นนักเรียนใช้สื่อที่น่าสนใจ ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการอ่านภาษาไทยได้เป็นอย่างดี ส่วนแนวคิดสมดุลภาษา จากผลการวิจัยของ อวยพร พันธุ์อุดม (2559: 89) ได้ทำการศึกษาความสามารถทางภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบสมดุลภาษา พบว่า นักเรียนมีความสามารถทางภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมดุลภาษา เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีประสบการณ์การเรียนรู้ที่สนุกสนาน จัดกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอน ปลูกฝังความสนใจ ฝึกทักษะการอ่าน การเขียน ทำใบงาน ทำกิจกรรมกลุ่มและรายบุคคล พร้อมทั้งนักเรียนได้นำเสนอ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมทั้งมีการประเมินการอ่านเขียนภาษาไทย ซึ่งจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนทั้งสองแนวคิดเป็นการจัดการเรียนการสอนที่อาศัยความเชื่อ

ในเรื่องของการเอาองค์ความรู้มาเป็นเครื่องมือในการออกแบบการจัดการเรียนการสอน ตามวิธีการสอนแบบธรรมชาติที่เป็นระบบ พร้อมทั้งคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและเหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน

แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-based Learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เป็นการนำเอาความรู้เรื่องสมองและธรรมชาติการเรียนรู้ของสมองมาใช้ในการออกแบบการเรียนรู้ทั้งในด้านการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างประสบการณ์ การจัดสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ร่วมกับสื่อเพื่อการเรียนรู้โดยการผสมผสานรวบรวมทักษะความรู้ที่หลากหลายที่ทำให้เด็กสนใจ เข้าใจเรียนรู้และยังสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้มาใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม (ทรายแพรว ไข่มัชฌิม, 2563: 29) ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีความเชื่อในการนำเอาองค์ความรู้เรื่องสมอง และธรรมชาติการเรียนรู้ของสมองมาเป็นเครื่องมือออกแบบกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นระบบ ด้วยการกระตุ้นกระบวนการทำงานของสมองในแต่ละส่วนด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติ มีสภาวะทางอารมณ์ที่ผ่อนคลาย มีกิจกรรมที่มีความตื่นเต้น ทำท่าสนุกสนาน ได้ลงมือปฏิบัติ ฝึกฝน จดจำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมกับองค์ความรู้ใหม่ที่มีความสอดคล้องต่อการเรียนรู้ของสมอง ส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะเต็มศักยภาพมากยิ่งขึ้นตามกระบวนการเรียนรู้ที่มีลำดับขั้นตอน ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยบรรลุจุดมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ พรพิไล เลิศวิชา (2558: 26) ได้กล่าวถึงแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานไว้ว่าเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับพัฒนาการสมองของสมองมนุษย์ โดยนำความรู้ใหม่ ๆ ด้านประสาทวิทยาศาสตร์ (Neuroscience) มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ด้วยกระตุ้นกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สมองของเด็กตื่นตัว สนใจ ทำท่าย การคิด ค้นหา ลองผิด ลองถูก เรียนรู้และจดจำ กระตุ้นสมองน้อยด้วยกิจกรรมขยับกาย ขยายสมองทุก ๆ ต้นชั่วโมง เพื่อให้สมองน้อยแข็งแรง สนับสนุนการทำงานของสมองใหญ่ ซึ่งเป็นส่วนที่คิด จำและใช้เหตุผล กระตุ้นสมองทั้งสองซีก โดยใช้บทเพลงและบทกลอน และกิจกรรมที่สนุกสนานช่วยในการสอนภาษาไทย และกระตุ้นสมองทั้งสองส่วน คือ ส่วนรับภาพ ส่วนสัมผัส ส่วนรับเสียง และสมองส่วนหน้า โดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เห็นภาพ ได้รับรู้ผ่านการได้ยินเสียง ได้เคลื่อนไหว และได้ใช้ประสาทสัมผัสเพื่อกระตุ้นการคิดและการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพได้

แนวคิดสมดุลภาษา (Balance Literacy) เป็นแนวคิดการสอนภาษาที่สามารถจัดการเรียนการสอนผู้เรียนได้ทั้งแบบรายบุคคลและรายกลุ่มมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมที่ครูเป็นศูนย์กลางและผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นแนวการสอนภาษาที่สอดคล้องกับพัฒนาการและการเรียนรู้ที่มีความหมายกับผู้เรียนและการสอนหลักการออกเสียงและประสมคำ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงกฎทางภาษากับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันได้ (ปณณิศา ไชยลือชา, 2559: 13) ซึ่งจะเห็นได้ว่าแนวคิดสมดุลภาษาเป็นการจัดการเรียนการสอนภาษาที่มีความเชื่อในการนำเอาองค์ความรู้ เรื่องวิธีการสอนภาษาที่เป็นไปตามแนวธรรมชาติที่เชื่อว่านักเรียนพร้อมที่จะเรียนรู้และเป็นผู้เรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง มีครูเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นผู้ให้การสนับสนุน เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาผ่านประสบการณ์จริงที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนักเรียน โดยการสอนภาษาในแต่ละเนื้อเรื่องจะต้องเรียนรู้ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำทักษะการสื่อสารไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ ณัชสุดา คำมุกชิก (2558: 12) ได้กล่าวถึงแนวคิดสมดุลภาษาไว้ว่าเป็นแนวการสอนภาษาที่นำข้อดีของการสอนประสมคำ (Phonics) มาผสมผสานเข้ากับการสอนภาษาธรรมชาติ (Whole

Language) ซึ่งเน้นการสอนภาษาที่ครอบคลุมทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางภาษา และการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนในสถานการณ์จริง โดยการนำข้อดีทั้งสองแนวคิดมาสร้างความสมดุลในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการสอนที่หลากหลาย สื่อการเรียนรู้ และวิธีการวัดผลและประเมินผล ซึ่งควรคำนึงถึงพัฒนาการตามวัยของผู้เรียน ความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน

นอกจากนี้ จากการศึกษายังพบว่า ทักษะการสื่อสาร (Communication Skills) ควรจะต้องพัฒนาให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสารให้เท่าทันต่อโลกแห่งศตวรรษที่ 21 และเป็นเครื่องมือในการติดต่อเกี่ยวข้องกับบุคคลรอบตัว ผ่านกระบวนการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การแลกเปลี่ยน และการถ่ายทอดข้อมูล ความรู้ ความรู้สึกนึกคิด โดยใช้ความรู้ในการใช้ภาษาร่วมกับประสบการณ์ของตนตามช่วงวัย ผ่านการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรอง และแก้ปัญหาอย่างมีสติ เท่าทัน สร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การมีชีวิตที่มีคุณภาพและการทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562: 37) และจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสามารถนำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน และแนวคิดสมดุลภาษา สามารถนำมาส่งเสริมทักษะการสื่อสารแก่นักเรียนได้ เนื่องจากทักษะการสื่อสาร เป็นความสามารถในการแสดงพฤติกรรมด้วยการสื่อสารความคิด สื่อสารด้วยการฟัง สื่อสารด้วยการพูด สื่อสารตามจุดประสงค์ ตลอดจนการใช้การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และการที่จะส่งเสริมทักษะการสื่อสารให้กับนักเรียนได้นั้น แน่นอนว่าไม่สามารถเสริมสร้างในระยะเวลาเพียงสั้น ๆ ได้ แต่นักเรียนจะต้องได้รับการฝึกฝน ลงมือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถมีทักษะในการสื่อสารที่ดีและเหมาะสม ให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ทำหน้าที่คอยให้คำแนะนำหรือชี้แนะแนวทางให้กับนักเรียน

จากความสำคัญและความจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น และจากคุณลักษณะของแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานและแนวคิดสมดุลภาษา ซึ่งมีข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไปได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาข้อมูลพื้นฐานและแนวคิดที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการสร้าง และประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา เพื่อให้ผู้ที่มีความสนใจได้นำไปใช้ในการวิจัยหรือนำไปพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย ตลอดจนมีทักษะการสื่อสารที่เท่าทันต่อโลกแห่งศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา
2. เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา
3. เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาจากวิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

1.1 อาจารย์ในระดับอุดมศึกษา มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกทางการวิจัย ทางหลักสูตรและการสอน หรือทางการวัดและประเมินผลการศึกษา และมีประสบการณ์สอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน

1.2 ศึกษานิเทศก์ มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกทางการวิจัย ทางหลักสูตรและการสอน หรือทางการวัดและประเมินผลการศึกษา มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และมีประสบการณ์การนิเทศการศึกษาหรือการสอนรวมไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน

1.3 ครูผู้สอน มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอกทางการวิจัย ทางหลักสูตรและการสอน หรือทางการวัดและประเมินผลการศึกษา มีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์การสอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน

2. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหา โดยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาสังเคราะห์ ซึ่งมีขอบเขตเนื้อหา ดังนี้ 2.1 สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทย 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับสมดุลภาษา และ 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบประเมินที่มีลักษณะเป็นข้อคำถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยสร้างข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญลงความคิดเห็น ได้กำหนดค่าคะแนนความเหมาะสม ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความเหมาะสมมากที่สุด	ให้ค่าคะแนน 5 คะแนน
ระดับความเหมาะสมมาก	ให้ค่าคะแนน 4 คะแนน
ระดับความเหมาะสมปานกลาง	ให้ค่าคะแนน 3 คะแนน
ระดับความเหมาะสมน้อย	ให้ค่าคะแนน 2 คะแนน
ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนน 1 คะแนน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบประเมินที่มีลักษณะปลายเปิด สำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญทำการลงความคิดเห็นหรือเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ติดต่อผู้เชี่ยวชาญโดยตรง เพื่อสอบถามความสมัครใจที่จะให้ความร่วมมือในการวิจัย

4.2 ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา

4.3 ส่องแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุภาษา ให้กับผู้เชี่ยวชาญเป็นรายบุคคล และขอรับแบบประเมินความเหมาะสมคืนด้วยตนเอง

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุภาษา จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ได้ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทย ได้วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้นักเรียนเป็นไปตามคุณภาพของมาตรฐานและตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกำหนดไว้ ประกอบด้วย 5 สาระ ดังนี้ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

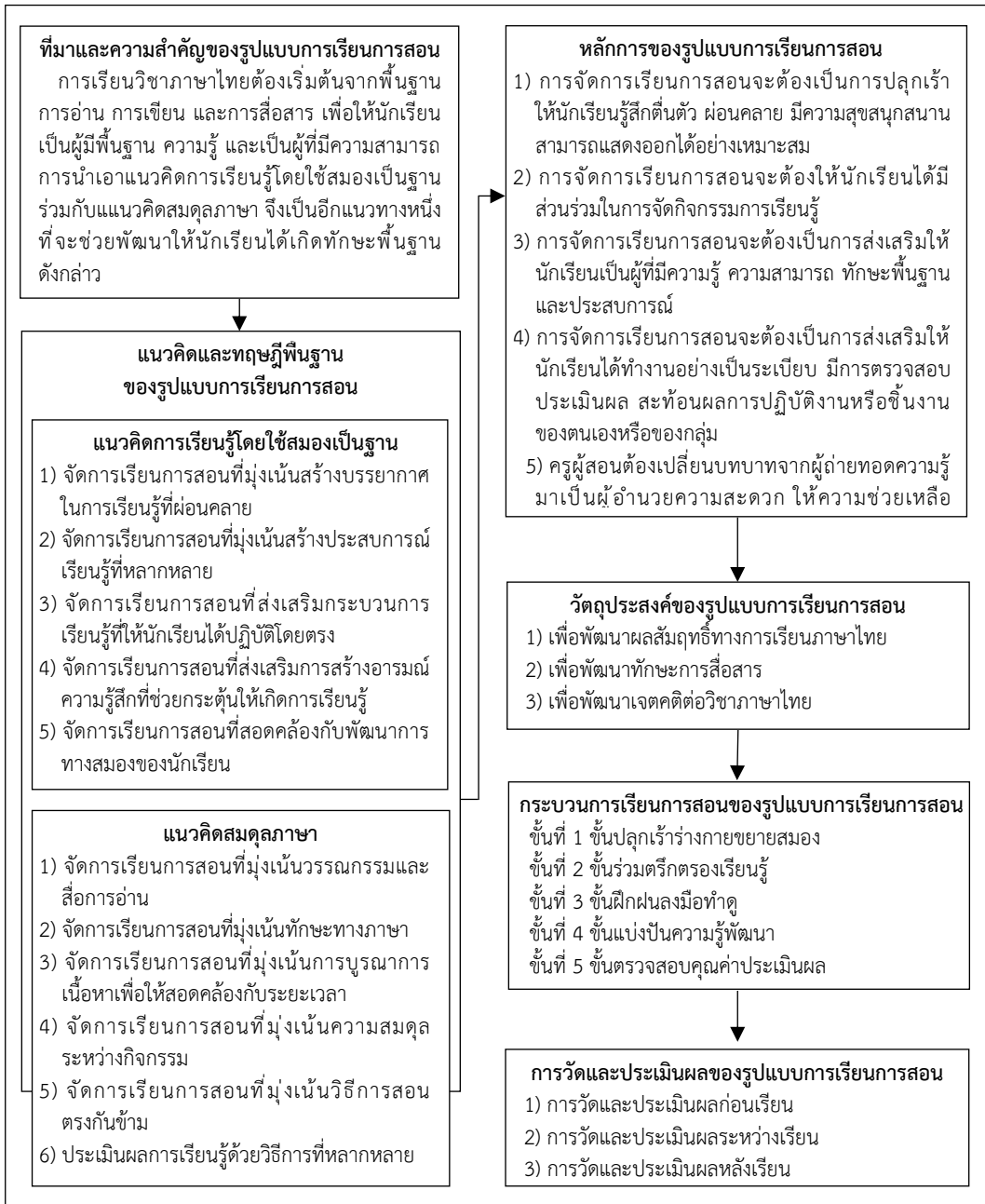
1.2 ผลการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการสื่อสาร ได้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การสื่อสารความคิด 2) การสื่อสารด้วยการฟัง 3) การสื่อสารด้วยการพูด 4) การสื่อสารตามจุดประสงค์ และ 5) การใช้การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ผลการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ได้สังเคราะห์หลักการของการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ได้ 5 หลักการ ดังนี้ 1) จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ผ่อนคลาย 2) จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นสร้างประสบการณ์เรียนรู้ที่หลากหลาย 3) จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติโดยตรง 4) จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการสร้างอารมณ์ความรู้สึกที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ และ 5) จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของนักเรียน

1.4 ผลการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสมดุภาษา ได้สังเคราะห์หลักการของสมดุภาษา ได้ 6 หลักการ ดังนี้ 1) จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นวรรณกรรมและสื่อการอ่าน 2) จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นทักษะทางภาษา 3) จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการบูรณาการเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลา 4) จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นความสมดุลระหว่างกิจกรรม 5) จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นวิธีการสอนตรงกันข้าม และ 6) ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

1.5 ผลการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ได้ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ที่มาและความสำคัญ 2) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน 3) หลักการ 4) วัตถุประสงค์ 5) กระบวนการเรียนการสอน และ 6) การวัดและประเมินผล

2. ผลการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุภาษา แสดงได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน
 ร่วมกับแนวคิดสมรรถภาษา

จากภาพที่ 1 สามารถอธิบายการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษาได้ว่าเป็นแบบแผนที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือองค์ประกอบที่กำหนด พร้อมอธิบายความสัมพันธ์อย่างชัดเจนเป็นลำดับขั้นตอนที่เป็นระบบ เพื่อให้ครูผู้สอนนำแนวทางไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมี 6 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1 ที่มาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน เป็นการให้เหตุผล ความต้องการ หรือความจำเป็นในการเรียนภาษาไทยที่ต้องเริ่มต้นจากพื้นฐานการอ่าน การเขียน และการสื่อสาร เพื่อให้ นักเรียนเป็นผู้มีพื้นฐาน ความรู้ และเป็นผู้ที่มีความสามารถ การนำเอาแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาให้นักเรียนได้เกิดทักษะ พื้นฐานดังกล่าว

2.2 แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอน เป็นการนำความเชื่อในเรื่องขององค์ความรู้มาเป็นเครื่องมือในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบ ประกอบด้วยแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน และแนวคิดสมดุลภาษา

2.3 หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนการสอน จะต้องเป็นการปลูกเร้าให้นักเรียนรู้สึกตื่นตัว ผ่อนคลาย มีความสุข สนุกสนาน สามารถแสดงออกได้อย่างเหมาะสม 2) การจัดการเรียนการสอนจะต้องให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การจัดการเรียนการสอนจะต้องเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ พื้นฐาน และประสบการณ์ 4) การจัดการเรียนการสอนจะต้องเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำงานอย่างเป็นระเบียบ มีการตรวจสอบ ประเมินผล สะท้อนผลการปฏิบัติงานหรือชิ้นงานของตนเองหรือของกลุ่ม และ 5) ครูผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้ มาเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ กระตุ้น ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติ

2.4 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย 2) เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร และ 3) เพื่อพัฒนาเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

2.5 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ขั้นปลูกเร้าร่างกายขยายสมอง ขั้นที่ 2 ขั้นร่วมไตร่ตรองเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกฝนลงมือทำ ขั้นที่ 4 ขั้นแบ่งปันความรู้พัฒนา และขั้นที่ 5 ขั้นตรวจสอบคุณค่าประเมินผล

2.6 การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1) การวัดและประเมินผลก่อนเรียน 2) การวัดและประเมินผลระหว่างเรียน และ 3) การวัดและประเมินผลหลังเรียน

3. ผลการประเมินรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา เป็นการประเมินความเหมาะสม และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน สามารถสรุปผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน ที่พัฒนาขึ้น แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
1. ที่มาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน			
1.1 แสดงให้เห็นที่มาและความสำคัญของรูปแบบได้ชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
1.2 มีความสมเหตุสมผล ตรงกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน	5.00	0.00	มากที่สุด
1.3 มีความชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย และมีความเป็นไปได้	4.80	0.45	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.93	0.15	มากที่สุด
2. แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอน			
2.1 ความสมเหตุสมผลในการพัฒนารูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 จุดเน้นของรูปแบบมีความชัดเจน	4.80	0.45	มากที่สุด
2.3 มีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนารูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4 การใช้ภาษาและการเรียบเรียงมีความถูกต้องตามหลักการใช้ ภาษาที่ดีและสัมพันธ์ต่อเนื่องกันทุกประเด็น	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.95	0.11	มากที่สุด
3. หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน			
3.1 มีความชัดเจน และอ่านเข้าใจง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
3.2 มีความสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบ การเรียนการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
3.3 หลักการแสดงให้เห็นจุดเน้นของรูปแบบการเรียนการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 สามารถนำไปใช้ประกอบในการกำหนดองค์ประกอบอื่น ๆ ของรูปแบบการเรียนการสอนได้	4.80	0.45	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.85	0.22	มากที่สุด
4. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน			
4.1 มีความสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน และ หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน	4.80	0.45	มากที่สุด
4.2 มีความชัดเจนและมีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุผลสำเร็จ	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 มีความสำคัญ และจำเป็นที่จะต้องผลักดันให้เกิดกับนักเรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
4.4 การใช้ภาษามีความเหมาะสมเข้าใจง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.90	0.14	มากที่สุด
5. กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอน			
5.1 มีความสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน และ หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 มีความชัดเจน และอ่านเข้าใจง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
5.3 มีความเหมาะสม สามารถทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ รูปแบบการเรียนการสอนได้	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.87	0.18	มากที่สุด
6. การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน			
6.1 มีความสอดคล้องกับหลักการ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบ การเรียนการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
6.2 วิธีการ และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลสอดคล้อง	4.80	0.45	มากที่สุด

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
กับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน 6.3 เกณฑ์ในการวัดและประเมินผล มีความชัดเจน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.93	0.15	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.90	0.13	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.95$, S.D. = 0.11) ที่มาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.15) การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.15) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.14) กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.18) และหลักการของรูปแบบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.22) ตามลำดับ

อภิปรายผล

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา ประกอบด้วย

1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทย เป็นการศึกษาเอกสารและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และวิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานของผู้เรียน โดยทำการพิจารณา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ออกแบบ และวางแผนกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสม รวมทั้งกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เพื่อให้พัฒนาให้นักเรียนเป็นไปตามคุณภาพในมาตรฐานและตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม สอดคล้องกับ อรรถพงษ์ ผิวเหลือง, บัญชา เกียรติจรัสพันธุ์ และณัฐกิตติ์ สิริวัฒนาทากุล (2563: 211) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทยไว้ว่าการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยยังประสบปัญหาหลายด้าน ซึ่งอาจจะเกิดจากสภาพต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นตัวผู้สอน หลักสูตร ผู้บริหาร สภาพแวดล้อม หนังสือเรียน และผู้เรียน ทั้งนี้สภาพปัญหาเหล่านี้ ไม่สามารถแก้ไขได้จากคนใดคนหนึ่งหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง แต่ทุกฝ่ายต้องช่วยกันในการพัฒนา เพื่อจะทำให้การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยบรรลุความสำเร็จมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และยุทธศาสตร์ของชาติ

1.2 การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร เป็นการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการสื่อสาร เพื่อศึกษาความรู้ความสามารถของบุคคลในการถ่ายทอดข้อมูล ความรู้ความเข้าใจจากผู้ส่งสารถึงผู้รับสาร โดยผ่านกระบวนการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจในความหมาย ปฏิบัติตามคำแนะนำ คำสั่ง ตอบคำถาม เล่าเรื่องในสิ่งที่ฟังและ

สิ่งที่ได้ พุดแสดงความคิดเห็นและแสดงความรู้สึกได้อย่างสร้างสรรค์ และสามารถเลือกใช้การสื่อสารอย่างประสิทธิภาพ ทั้งนี้จากการศึกษาแนวคิดและสังเคราะห์ทำให้ได้องค์ประกอบของทักษะการสื่อสารแบ่งออกได้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสื่อสารความคิด 2) การสื่อสารด้วยการฟัง 3) การสื่อสารด้วยการพูด 4) การสื่อสารตามจุดประสงค์ และ 5) การใช้การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับวิจารณ์ พานิช (2555: 32-33) ได้กล่าวถึงทักษะการสื่อสารไว้ว่าโลกในศตวรรษที่ 21 ต้องการทักษะการสื่อสารที่กว้างขวางและลึกซึ้งกว่าโลกสมัยก่อนอย่างเทียบกันไม่ได้ เป็นผลจากเทคโนโลยีดิจิทัลและเทคโนโลยีการสื่อสาร (Digital & Communication Technology) การออกแบบการเรียนรู้ทักษะการสื่อสาร ควรมีทักษะการสื่อสารอย่างชัดเจน ได้แก่ 1) การเรียบเรียงความคิด 2) การฟังอย่างมีประสิทธิภาพ 3) การใช้การสื่อสารเพื่อบรรลุเป้าหมายหลายด้าน และ 4) การสื่อสารอย่างได้ผลในสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย

1.3 การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เป็นการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ด้วยการสังเคราะห์เพื่อให้ได้หลักการของการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานที่ว่าด้วยการอาศัยความเชื่อในการนำเอาองค์ความรู้เรื่องสมองและธรรมชาติการเรียนรู้ของสมองมาเป็นเครื่องมือออกแบบกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นระบบด้วยการกระตุ้นกระบวนการทำงานของสมองในแต่ละส่วนด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ มีสภาวะทางอารมณ์ที่ผ่อนคลาย มีกิจกรรมที่มีความตื่นเต้น ทำท้าย สนุกสนาน ได้ลงมือปฏิบัติฝึกฝน จดจำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมกับองค์ความรู้ใหม่ที่มีความสอดคล้องต่อการเรียนรู้ของสมอง ส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะเต็มศักยภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้จากการศึกษาแนวคิดและสังเคราะห์หลักการของการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน สามารถแบ่งออกได้ 5 หลักการ ได้แก่ 1) จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ผ่อนคลาย 2) จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นสร้างประสบการณ์เรียนรู้ที่หลากหลาย 3) จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติโดยตรง 4) จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการสร้างอารมณ์ความรู้สึกที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ และ 5) จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของนักเรียน สอดคล้องกับ พรพิไล เลิศวิชา (2558: 8) ได้กล่าวถึงแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานไว้ว่าเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาการสมองของสมองมนุษย์ โดยนำความรู้ใหม่ ๆ ด้านประสาทวิทยาศาสตร์ (Neuroscience) มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน และการปรับเปลี่ยนตัวแปรต่าง ๆ ในโรงเรียน

1.4 การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสมดุลภาษา เป็นการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดสมดุลภาษา ด้วยการสังเคราะห์เพื่อให้ได้หลักการของสมดุลภาษาที่ว่าด้วยการอาศัยความเชื่อในการนำเอาองค์ความรู้เรื่องวิธีการสอนภาษาที่เป็นไปตามแนวธรรมชาติที่เชื่อว่านักเรียนพร้อมที่จะเรียนรู้และเป็นผู้เรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง มีครูเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นผู้ให้การสนับสนุน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษาผ่านประสบการณ์จริงที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนักเรียน โดยการสอนภาษาในแต่ละเนื้อเรื่องจะต้องเรียนรู้ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้จากการศึกษาแนวคิดและสังเคราะห์หลักการของสมดุลภาษา สามารถแบ่งออกได้ 6 หลักการ ได้แก่ 1) จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นวรรณกรรมและสื่อการอ่าน 2) จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นทักษะทางภาษา 3) จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการบูรณาการเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลา 4) จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นความสมดุลระหว่างกิจกรรม 5) จัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นวิธีการสอนตรงกันข้าม และ 6) ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับ ปิณณิศา ไชยลือชา (2559: 13) ได้

กล่าวถึงแนวคิดสมดุลภาษาไว้ว่าเป็นแนวคิดการสอนภาษาที่สามารถจัดการเรียนการสอนผู้เรียนได้ทั้งแบบรายบุคคลและรายกลุ่มมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมที่ครูเป็นศูนย์กลางและผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแนวการสอนภาษาที่สอดคล้องกับพัฒนาการและการเรียนรู้ที่มีความหมายกับผู้เรียนและการสอนหลักการออกเสียงและประสมคำ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงกฎทางภาษากับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันได้

1.5 การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน เป็นการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอน ด้วยการสังเคราะห์เพื่อให้ได้องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน โดยรูปแบบการเรียนการสอนเป็นแบบแผนแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือองค์ประกอบที่กำหนดพร้อมอธิบายความสัมพันธ์อย่างชัดเจนเป็นลำดับขั้นตอนที่เป็นระบบ เพื่อให้ครูผู้สอนนำแนวทางไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ จากการศึกษาแนวคิดและสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนสามารถแบ่งออกได้ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ที่มาและความสำคัญ 2) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน 3) หลักการ 4) วัตถุประสงค์ 5) กระบวนการเรียนการสอน และ 6) การวัดและประเมินผล สอดคล้องกับ ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2563: 204) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอนไว้ว่าเป็นแบบแผนดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดระบบไว้ล่วงหน้าอย่างสัมพันธ์สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี หลักการเรียนรู้หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือ และได้รับการพิสูจน์ว่ามีประสิทธิภาพโดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะในการสอนที่ชัดเจน องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผล

2. การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา เป็นการจำลองแบบแผนที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือองค์ประกอบที่กำหนดพร้อมอธิบายความสัมพันธ์อย่างชัดเจนเป็นลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทย การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสมดุลภาษา และการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน เพื่อให้ได้มาซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นระบบและมีคุณภาพ เพื่อให้ครูผู้สอนนำไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ รูปแบบการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ที่มาและความสำคัญ แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2563: 221-222) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอนไว้ว่าเป็นสภาพลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ ตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่าง ๆ โดยประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดที่ยึดถือรูปแบบจะต้องได้รับ การพิสูจน์ ทดสอบหรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ รูปแบบการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ 1) ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักของรูปแบบการเรียนการสอนนั้น ๆ 2) มีการบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ 3) มีการจัดระบบ

คือมีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ และ 4) มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนต่าง ๆ และเทคนิคการสอน อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้น ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3. การประเมินรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุทธาภาษา ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุทธาภาษาได้สร้างจากข้อมูลพื้นฐานและแนวคิดที่เกี่ยวข้องที่มีประสิทธิภาพเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ที่มาและความสำคัญ มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด โดยที่มาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่แสดงให้เห็นถึงเหตุผล ความต้องการหรือความจำเป็นในการสร้างรูปแบบการเรียน การสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุทธาภาษา สอดคล้องกับ Joyce & Weil (2004: 58) ได้กล่าวถึงที่มาและความสำคัญไว้ว่าเป็นส่วนที่กล่าวถึงที่มาของรูปแบบการเรียนการสอน เป็นตัวชี้้นำการกำหนดจุดประสงค์เนื้อหากิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงานในรูปแบบการเรียนการสอน

3.2 แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด โดยแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบในส่วนที่กล่าวถึงความเชื่อในการนำเอาองค์ความรู้ในเรื่องนั้น ๆ มาเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุทธาภาษา สอดคล้องกับ สุภาวดี วิสุวรรณ (2562: 62) ได้กล่าวถึงแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานไว้ว่าเป็นการอธิบายแนวคิด ทฤษฎี เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ

3.3 หลักการ มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด โดยหลักการของรูปแบบการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบในส่วนที่กล่าวถึงสาระสำคัญที่ต้องดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยกำหนดบทบาทของผู้สอนและบทบาทของนักเรียนอย่างชัดเจน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สุภาวดี วิสุวรรณ (2562: 62) ได้กล่าวถึงหลักการไว้ว่าหลักการเป็นเป้าหมายปลายทางของรูปแบบการเรียนการสอน ซึ่งมาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง

3.4 วัตถุประสงค์ มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด โดยวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบในส่วนที่กล่าวถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังจากได้รับการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุทธาภาษาที่สร้างขึ้น ได้แก่ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร และเพื่อพัฒนาเจตคติต่อวิชาภาษาไทย สอดคล้องกับ Joyce & Weil (2004: 58) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ไว้ว่าเป็นสิ่งที่ผู้สอนระบุถึงความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ได้แก่ การวางเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน การระบุเป้าหมายในการทำงานของผู้เรียนเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินการ

3.5 กระบวนการเรียนการสอน มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด โดยกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุทธาภาษาที่สร้างขึ้น ซึ่งกระบวนการเรียนการสอน มี 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 ขั้นปลูกเร้าร่างกายขยายสมอง ขั้นที่ 2 ขั้นร่วมตริตรองเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกฝนลงมือทำดู ขั้นที่ 4 ขั้นแบ่งปันความรู้พัฒนา และขั้นที่ 5 ขั้นตรวจสอบคุณค่าประเมินผล สอดคล้องกับ ธนกร วัฒนवलสกุล (2565: 13-14) ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนการสอนไว้ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดที่ได้สร้างขึ้น ทั้งการเรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ซึ่งกระบวนการเรียนการสอน มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ศึกษาสื่อ ขั้นที่ 2 รื้อฟื้นความรู้ ขั้นที่ 3 มุ่งสู่ กิจกรรม และขั้นที่ 4 นำไปประยุกต์ใช้

3.6 การวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด โดยการวัดและประเมินผล เป็นองค์ประกอบในส่วนที่จะทำการประเมินประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ด้วยวิธีการ วัดและประเมินผลก่อนเรียน การวัดและประเมินผลระหว่างเรียน และการวัดและประเมินผลหลังเรียน ทั้งในส่วนที่เป็นองค์ความรู้ ความสามารถ และทักษะของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา โดยใช้แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย แบบทดสอบวัดทักษะการสื่อสาร และในส่วนที่เป็นการแสดง ความรู้สึก ความคิดเห็น หรือพฤติกรรมต่าง ๆ ต่อการเรียนการสอนจะใช้แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ตามรูปแบบการเรียนการสอนที่ได้สร้างขึ้น สอดคล้องกับ ธนกร วัฒนवलสกุล (2565: 15) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลไว้ว่าเป็นส่วนที่ใช้ในการวัดและประเมินว่ารูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวคิดที่ได้สร้างขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ซึ่งจะมีการวัด 2 ครั้ง คือ การวัดก่อนเรียน และการวัดหลังเรียน แล้วนำคะแนนที่ได้ไปประเมินผลกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยพิจารณาจากคะแนน ของ 1) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) การกำกับตนเอง และ 4) ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้สอนในรายวิชาภาษาไทย สามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้เพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย พัฒนาทักษะการสื่อสาร และพัฒนาเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของ นักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ ได้

1.2 ผู้สอนที่จะนำรูปแบบการเรียนการสอนนี้ไปใช้ ควรดำเนินการสร้างเอกสารประกอบ รูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ และพัฒนา เครื่องมือวัดและประเมินผล

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ สมองเป็นฐานร่วมกับแนวคิดสมดุลภาษา

2.2 ควรนำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน และแนวคิดสมดุลภาษาไปสร้างรูปแบบ การเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ เช่น วิชาภาษาอังกฤษ วิชาภาษาจีน หรือวิชาภาษาต่างประเทศอื่น เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560). โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- กฤตยากาญจน์ อินทร์พิทักษ์. (2562). การพัฒนาความสามารถการอ่านและการเขียนคำภาษาไทย
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน
[วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐดา คำมุกชิก. (2558). การพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนคละชั้น
ระดับประถมศึกษาโดยประยุกต์ใช้แนวคิดสมดุภาษาและทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เชิงสังคม
เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่าน [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุชฎิบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์].
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ทรายแพรว ไชยมิชฌิม. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามแนวคิดการใช้สมอง
เป็นฐานร่วมกับการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) เรื่อง นำเพื่อชีวิตและอากาศรอบตัวเรา
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 [วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทิตนา แคมมณิ. (2563). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
(พิมพ์ครั้งที่ 24). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนากร วัฒนนวลสกุล. (2565). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ตามแนวคิดห้องเรียน
กลับด้านร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการกำกับตนเอง สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุชฎิบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปณิศา ไชยลือชา. (2559). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดสมดุภาษา
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุชฎิบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์].
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พรพีไล เลิศวิชา. (2558). การพลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่านออกเขียนได้ใน 1 ปี. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ภูมิพงศ์ จอมหงษ์พิพัฒน์. (2563). รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน และกลวิธีอภิปัญญาเพื่อเสริมสร้างทักษะใน
การคิดขั้นสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาของนักศึกษาครูระดับ
ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ. วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร, 12(35), 201-208.
- มุกทราย บวรนิธิกุล. (2558). การพัฒนาลักษณะเฉพาะของแบบวัดทักษะการสื่อสารแห่งศตวรรษที่ 21
ของนิสิตนักศึกษาปริญญาบัณฑิต [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์].
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21 (พิมพ์ครั้งที่ 1). โรงพิมพ์ บริษัท
ตลาดา พับลิเคชั่น จำกัด.
- วิชา เลี่ยมสกุล. (2561). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมร่วมกับเทคนิคการคิดนอกกรอบ
เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ
[วิทยานิพนธ์ปริญญาดุชฎิบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิทยากร เชียงกุล. (2559). สภาวะการศึกษาไทย ปี 2557/2558 จะปฏิรูปการศึกษาไทยให้ทันโลก
ในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). ผลการประเมินการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2558. สำนักงานทดสอบทางการศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2565). ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2564. สำนักงาน
ทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12
(พ.ศ. 2560-2564). สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). กรอบสมรรถนะหลักผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและ
ระดับประถมศึกษา ตอนต้น (ป.1-3). สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564.
สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สิโรตม์ จัยเปี่ยม. (2563). ผลการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้กลยุทธ์การเขียนเชิงโต้ตอบ
และแนวสมดุลภาษาที่มีต่อความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
[วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาวดี วิสุวธม. (2562). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะนักศึกษาครู
การศึกษาพิเศษ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา.
- อรรถพงษ์ ผิวเหลือง บัญชา เกียรติจรัสพันธุ์ และ ณัฐกิตติ์ สิริวัฒนาทากุล. (2563). สภาพการจัดการ
เรียนรู้ของครูภาษาไทย: แนวทางในการแก้ปัญหา. วารสารศึกษาศาสตร์ มมร, 8(2),
195-211.
- อวยพร พันธุ์อุดม. (2559). การศึกษาความสามารถทางภาษาไทยและความมุ่งมั่นในการทำงานของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้
แบบสมดุลภาษา [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา.
- อัจฉรา ใจสุตะ. (2562). การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการอ่านภาษาไทยตามหลักการเรียนรู้
โดยใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- อามีนะ ตาริตา. (2560). ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับกลวิธี POE ที่มีต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์และความพึงพอใจ
ต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อุเทน วาหา. (2560). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนสังคมศึกษาโดยประยุกต์แนวคิดชุมชน
เป็นฐานการเรียนรู้และทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์
และความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Anderson, K. B. (1997). Problem-solving in mathematics; It's theory and practice.
The nation Council of Teachers of Mathematics.

- Caine & Caine. (2004). *Making connections: Teaching and the human brain*. Innovative Learning Publications.
- Finocchiaro, M. & Sako, S. (1983). *Foreign Language Testing: A Practical Approach*. Regents.
- Fitzgerald, J. (1999). What is this thing called “balance?”. *The Reading Teacher*. 53(2), 100-107.
- Greenstein, L. (2012). *Assessing 21st century skills: A guide to evaluating mastery and authentic learning*. Corwin Press.
- Joyce, B. & well, M. (2004). *Model of Teaching* (5th ed). Englewood Cliffs. Prentice-Hall.
- Reif, S. & Heimburge, J. (2007). *How to reach and teach all children through balance Literacy*. San Francisco: Jossey-Bass.